

- Galileo - ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE LICEUM

<u>WARTOŚCI.....</u>	<u>3</u>
<u>UCZENIE SIĘ.....</u>	<u>3</u>
<u>KADRA.....</u>	<u>4</u>
<u>ŻYCIE SZKOŁY</u>	<u>4</u>
<u>NASTOLETNIOŚĆ A PRAWO</u>	<u>4</u>
<u>ABSOLWENCI.....</u>	<u>5</u>
<u>ZAŁOŻYCIELKA</u>	<u>5</u>

WARTOŚCI

Wiemy, że w sprzyjającym środowisku skrzydła właściwie rosną same, wystarczy ich nie podcinać. Rolą szkoły jest więc według nas stworzenie optymalnych warunków swobodnego rozwoju młodemu człowiekowi, z poszanowaniem jego decyzji i wyborów. Inspiracją dla nas są m.in. Summerhill, wolne szkoły całego świata, szkolnictwo fińskie, obserwacje i filozofia Jaspersa Juula oraz Janusza Korczaka. Tworzymy, czerpiąc z doświadczeń Autorskiej Szkoły Podstawowej GALILEO, szkołę średnią - liceum, które pozwala na samodzielność, eksplorowanie, wspiera naturalną otwartość i ciekawość świata, kreatywność, indywidualizm, empatię, życzliwość i wiele innych ważnych i naturalnie obecnych u młodych ludzi cech. Ogromnie ważne są dla nas partnerstwo, odpowiedzialność i wzajemny szacunek, niezależnie od wieku i roli nam przypisanej.

W opozycji do odtwórczej roli ucznia, rywalizacji i uczenia się teorii, stawiamy samodzielność, współpracę, twórczość i praktykę. Licealiści i licealistki są współodpowiedzialni za swoją szkołę; mają swoje obowiązki, sprzątają po sobie. Biorąc udział w życiu społeczności szkolnej, szlifują swoje kompetencje społeczne, jak np.: odpowiedzialność, współpraca, poleganie na sobie nawzajem; potrafią też poprosić o pomoc, kiedy jej potrzebują. Sport, kultura i sztuka, muzyka, nowinki technologiczne - to również szalenie dla nas istotne, a często powszechnie pomijane elementy edukacji mające wpływ na kształtowanie się młodego człowieka.

Najważniejsza w tym wszystkim jest jednak autentyczność, komunikacja i relacja – to podstawa, na której budujemy tę szkołę. Relacje w zespole, między dorosłymi a nastolatkami, zespołu z rodzicami, relacje mistrzowsko-uczniowskie; więzi zbudowanych na wzajemnym zaufaniu i szacunku nie da się przecenić. Przykładem takiej relacji jest **tutoring**, w tym tutoring rówieśniczy. Licealiści i licealistki sami wybierają sobie opiekuna czy opiekunkę – przewodników i przewodniczki po szkole oraz świecie; to ich osoba pierwszego kontaktu, towarzysząca im na drodze rozwoju. Czasem mistrz_yni, często uczen_nica, zawsze wsparcie i przyjaciel, będący również w stałym kontakcie z rodzicami swojego podopiecznego czy podopiecznej.

Słuchamy się nawzajem i wspieramy. Gdy pojawia się konflikt, staramy się go rozwiązać, a nie szukać winnych. Rozmawiamy ze sobą - nie ma dla nas tematów tabu. Szanujemy granice, zarówno własne jak i innych. Jesteśmy otwarci na świat i to, co ma do zaoferowania, zachowując jednak zdrowy rozsądek i umiejętność krytycznego myślenia – niezwykle w dzisiejszych czasach cenną, pozwalającą między innymi odróżnić fakty od opinii czy naukę od pseudonauki.

W szkole, tak jak w domu, żyjemy i pracujemy w grupie mieszanej wiekowo. To naturalne – w ten sposób ludzie od wieków korzystają ze swoich zasobów, uzupełniają się, przekazują sobie wiedzę, praktykują umiejętności, uczą się współpracy. Dlaczego w szkole miałoby być inaczej? Tutaj również uczymy się od siebie nawzajem – każdy ma coś do zaoferowania innym, każdy też może od innych coś otrzymać. Nie ma dwóch takich samych nastolatków czy nastolatek – różnią się poziomem emocjonalnym, rozwojem fizycznym, możliwościami intelektualnymi, potrzebami, umiejętnościami, zasobem wiedzy w danym obszarze, talentami, pasjami i bagażem doświadczeń. Niektórzy będą potrzebowali skupić się na obszarach przybliżających ich do planowanej kariery naukowej, inni w tym czasie mieliby ochotę dołączyć do grupy studiującej literaturę krajów niemieckiego obszaru językowego, jeszcze inni myślą tylko o wycieczkach do egzotycznych krajów i chcą takowe planować, ktoś wymyśla samodzielnie metody użyczenia kosmicznych śmieci, ktoś inny projektuje gry – u nas wszyscy mają możliwość rozwijania własnych pasji - ze stałym wsparciem dorosłych.

Licealiści i licealistki mają też realny wpływ na życie codzienne szkoły – jest ono omawiane podczas zebrań szkolnej społeczności, na których każdy ma głos. Mają również prawo do czasu wolnego i zabawy - są to niesłychanie ważne elementy procesu uczenia się i kształtowania licznych kompetencji, w tym kluczowych kompetencji społecznych.

Rodzice są również częścią Galileo, choć już nie tak codziennie nieodzowną jak w szkole podstawowej - istotne jest więc, aby wartości rodzin oraz szkoły były spójne – współpraca tutora z rodzicami to nasza baza, na której osoba nastoletnia może bezpiecznie i z pełnym wsparciem obu stron budować swoją tożsamość.

UCZENIE SIĘ

Nauka jest podstawą rozwoju ludzkości, a uczenie się jest stanem, w którym nieustannie się znajdujemy. W liceum Galileo uczymy się badając i eksperymentując, rozwiązując problemy badawcze, debatując, używając metody prób i błędów, przez gry, zabawy, przyglądanie się innym i ich naśladowanie,

komunikację werbalną i niewerbalną, czytanie, zadawanie pytań i kwestionowanie zasad, oraz czynny udział w życiu i organizacji szkoły. Bardzo chętnie dzielimy się z innymi zdobytą wiedzą i wymieniamy się odkrytymi przez siebie tajemnicami nauki. Okres nastoletni polega głównie na intensywnym rozwoju, odkrywaniu coraz to nowszych zainteresowań, próbowaniu, popełnianiu błędów i wyciąganiu z nich wniosków, a przede wszystkim na poszukiwaniach odpowiedzi na pytanie „kim jestem?”, szukaniu swojego miejsca w świecie i budowaniu tożsamości. Na tym właśnie polega uczenie się. Czerpiąc z codziennych sytuacji, napotkanych problemów i zachowań, uczymy się brać odpowiedzialność za swoje słowa, decyzje, wybory i działania. W ten sposób wiele uczymy się o sobie i o innych, w sposób naturalny nabierając umiejętności interakcji z otoczeniem.

W Galileo najchętniej pracujemy projektami, zgłębiając zagadnienia według zasad eduScrum albo planu Daltońskiego, rezygnując tym samym z silnie scentralizowanych zajęć, skupionych głównie na nauczycielu, w zamian oferując licealistom i licealistkom daleko idącą autonomię, poczucie sprawczości i celu. Projekty zazwyczaj kończą się konferencją, podczas której wszyscy prezentują w dowolnej formie wybrany przez siebie temat. Lubimy zapraszać na te konferencje rodziców.

Uczymy się równie często w szkole jak i poza nią; cenimy możliwość empirycznego przyswajania wiedzy oraz nabywania umiejętności różnego rodzaju przez ćwiczenie ich w środowisku naturalnym – przykładowo zawód fotografa poznajemy przez spotkania i zajęcia z fotografem, w studiu czy plenerze. Zależy nam na tym, aby członkowie i członkinie społeczności Galileo mogli uczestniczyć w życiu kulturalnym społeczności lokalnej czy miasta; często też wychodzimy, wyjeżdżamy, zapraszamy gości.

Galileo daje też niezwykłą okazję korzystania ze stałej obecności w zespole osób anglojęzycznych – obcując na co dzień z językiem, w sposób naturalny używamy go jako domyślnej formy komunikacji z osobami, które nie mówią po polsku. Angielski jest też u nas drugim, obok polskiego, językiem komunikacji wewnętrznej i pracy projektowej – używamy go przy każdej okazji.

KADRA

Do zadań **tutorów** oraz **nauczycieli** należy przybliżanie dzieciom świata i możliwości, jakie świat nam daje. Są oni uważnymi obserwatorami swoich podopiecznych, zwracając szczególną uwagę na ich potrzeby, emocje, zachowania. Tutor jest opiekunem dziecka, jego przewodnikiem po szkole i wsparciem w rozwoju, od planowania poprzez monitorowanie do ewaluacji. To osoba, którą licealiści wybierają sami i mają do niej duże zaufanie. To też pierwszy i domyślny kontakt rodzica ze szkołą we wszystkich kwestiach dotyczących dziecka.

Nauczyciel nie jest u nas słownikiem, bazą danych, encyklopedią ani jedynym słusznym źródłem wiedzy – jest towarzyszem, opiekunem i przewodnikiem, pomagającym dzieciom iść przez świat, pozostając przy tym otwartym na ich pomysły i sugestie. Jest osobą kompetentną, pasjonatem swojej dziedziny nauki (a bywa że i kilku), potrafiącym tą pasją zarażać - ale przede wszystkim jest człowiekiem.

ŻYCIE SZKOŁY

Społeczność szkolna to wszyscy uczniowie, uczennice i pracownicy szkoły. Spotykamy się raz w tygodniu na Zgromadzeniu, na którym poruszane są wszystkie tematy dotyczące działania szkoły. Każdy ma prawo głosu, można również poprosić kogoś o reprezentację – czy to osobę dorosłą, czy kolegę lub koleżankę. Społeczność może powołać grupy odpowiedzialne za określone obszary funkcjonowania szkoły, komisje do zadań specjalnych czy inne jednostki, pod warunkiem zgody ze statutem i nienaruszania prawa.

Podczas Zgromadzenia omawiane są także zasady obowiązujące w szkole. W przypadku konfliktu każdy ma prawo przedstawić swoje stanowisko i zostać wysłuchany. Wychodzimy z założenia, że konflikty zdarzają się zawsze, a okres nastoletni to dobry czas na to, aby nabyć umiejętność radzenia sobie z nimi w sposób bezpieczny i w bezpiecznym środowisku. To samo dotyczy trudnych sytuacji, z którymi każdy z nas prędzej czy później musi się zmierzyć.

NASTOLETNIOSĆ A PRAWO

W Galileo wprowadzamy mnóstwo własnych rozwiązań, nie możemy jednak działać niezgodnie z obowiązującym prawem. Według prawa w Polsce człowiek staje się dorosły – i tym samym odpowiadający za

siebie w pełnym zakresie – w momencie ukończenia 18 roku życia. Tak więc nasi pełnoletni uczniowie i uczennice również odpowiadają sami za siebie; nie wymagamy usprawiedliwień nieobecności, zgody Rodziców na proponowane wyjścia, przedsięwzięcia czy zajęcia. Nie odcinamy się oczywiście od Rodziców ani nie odmawiamy dalszej współpracy, a o sytuacjach zagrożenia zdrowia czy życia ich Dziecka bezwzględnie ich informujemy.

ABSOLWENCI

Chcielibyśmy, aby szkoły Galileo opuszczali ludzie otwarci, myślący krytycznie, świadomi swojej wartości, szanujący siebie, drugiego człowieka, planetę, dbający o własne i cudze granice, znający swoje mocne strony i ograniczenia. Życzymy im, aby byli samodzielni i niezależni; aby potrafili planować swoją pracę i naukę oraz wyznaczać sobie cele (nie tylko edukacyjne); aby nie bali się popełniania błędów, tylko uczyli się na nich; aby potrafili i chcieli dyskutować z ludźmi z różnych środowisk czy grup wiekowych; aby wiedzieli, że porażka prowadzi do rozwoju. Jeżeli do tego wszystkiego będą szczęśliwi, to lepiej już być nie może.

ZAŁOŻYCIELKA

Autorką założeń programowych szkół Galileo jestem ja. Wierzę w powyższe założenia, w edukację opartą na autentyczności, kontakcie z drugim człowiekiem, naturze i wolnej woli. Od lat obserwuję, jak bardzo sprawdzają się w życiu. Młodzi ludzie – w tym, a nawet zwłaszcza, moje Dzieci - wiele mnie nauczyli, i wciąż uczą, bo uczenie się to proces, który jest z nami przez całe życie; nie da się go w pewnym momencie zacząć, w innym skończyć. I to jest najpiękniejsze.